

особистісної концепції.

Серед науковців (М. Д. Кас'яненко, І.В. Зайченко, М.М. Фіцула, О.І. Мешко, О.В. Киричуком, І.І. Риданова, Л.І. Рувінський, А.В. Мудрик, В.А. Кан-Калик) немає односторонності у виокремленні педагогічних функцій. Тому варто говорити про окремі напрямки [4].

В педагогіці є і інші твердження про професійні функції (і відповідних педагогічних особливостях) вчителя. Так добре відомі і дістали широке визнання дослідження психолога Н. В. Кузьміної, проведені в 60 – ті роки. На її думку, основні професійні функції вчителя наступні: конструктивна, організаційна, комунікативна і гностична [4].

Деяку іншу класифікацію професійних функцій пропонує А.І. Щербаков. Він поділяє їх на дві великі групи: 1) загально трудові функції класного керівника, 2) педагогічні функції. Сенс такої класифікації полягає в тому, що перша група функцій дійсно може бути віднесена не тільки до педагогічної професії, але й до багатьох інших.

Таким чином узагальнюємо функції класного керівника у табл.1: [4].

Таблиця 1.

Функції класного керівника

Функція	Сутність
Виховна	саме завдяки вихованню і відбувається цілеспрямоване формування і розвиток особистості різнобічно і гармонійно розвиненої. Тому цю професійну функцію педагога ми маємо право вважати основною і всеохоплюючою
Навчальна	навчання як розділ навчального процесу належить до сфери діяльності професійного педагога. Навчаючи, учитель розвиває в учня головним чином інтелектуальні та пізнавальні здібності, а також формує в нього моральне і правова свідомість, естетичні почуття, екологічну культуру, працьовитість, духовний світ
Комунікативна	педагогічна діяльність немислима без спілкування. Педагог саме завдяки спілкуванню, в процесі спілкування впливає на вихованців, координує свої дії з колегами, батьками учнів, веде всю навчально-виховну роботу
Організаційна	професійний педагог має справу з різними групами вихованців, зі своїми колегами, батьками учнів, з громадськістю. Йому доводиться узгоджувати дії різного характеру і кожному учаснику знайти його місце, щоб найкращим чином проявилися його здібності
Корекційна	пов'язана з тим, що педагог постійно відстежує, діагностує хід учбово-виховного процесу, оцінює проміжні результати. Її ж результат не завжди і не відразу буває таким, яким був думкою (ідеально) задуманий, який очікувався. Педагогові по ходу роботи доводиться вносити корективи (виправлення) в свої дії та дії вихованців

Отже, професійно – педагогічна робота класного керівника щодо розвитку та самореалізації особистості учня, включає в себе систему функцій, професійних знань, умінь і навичок, які дозволяють успішно здійснювати професійну діяльність.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вступ до педагогічної професії: навч. посіб. / Г. М. Мешко. – К.: Академвидав, 2010. – 200 с.
2. Практична педагогіка. 99 схем і таблиць / Н. П. Наволокова, В. М. Андрєєва. – Х.: «Основа», 2008. – 117с.
3. Сучасна робота класного керівника / О. Павленко // Відкритий урок; розробки технології досвід. – 2009. – № 1. – С. 61– 63.
4. О. Загребельна 3 досвіду організації роботи класного керівника сучасної школи. – Слов'янськ: Слов'янського державного педагогічного університету, 2011. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/gnvp/2011_55_3/30.pdf
5. Педагогічна діяльність вчителя. Аналіз творчості вчителів – новаторів. – Житомир: Педагогічна Житомирщина: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.zippo.net.ua/index.php?page_id=212

Бучинська В.

КУЛЬТУРНО - ГУМАНІТАРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ Й СПОЛУЧЕНОГО КОРОЛІВСТВА ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ ТА ПІВНІЧНОЇ ІРЛАНДІЇ (1991– 2012)

Реалії сьогодення, а також історична ретроспектива дають підстави констатувати, що Велика Британія була однією із перших партнерів нашої держави. Свідченням цього є згадка про Русь в англо-саксонських джерелах X ст. Тогочасний європейський світ для зміцнення міжнародних відносин практикував «шлюбну дипломатію». Як відомо, дружиною Володимира Мономаха була Гіта Уессекська – дочка англійського короля Гарольда. Відтак, можна стверджувати, що україно-британські відносини мають тисячолітню історію. Тому, в умовах державотворчого процесу України виникає необхідність об'єктивно дослідити процес налагодження і розвитку українсько-британських відносин, їх трансформацію на сучасному етапі. Не випадково, ці питання дедалі більше стають предметом дослідження вітчизняних і зарубіжних учених.

Серед багатьох варто назвати роботи: М. Білоусова [1], К. Лава, Е. Гопатченка [6], С. Савіна [9], І. Храбана [10] та ін. Проте, ця проблема, ще не знайшла достатнього віддзеркалення в контексті історичної науки. Дана стаття покликана висвітлити основні тенденції двосторонніх культурно-гуманітарних відносин, які є ваговою складовою частиною усього комплексу українсько-британських відносин, що базується на Угоді між Урядом України та Урядом Великої Британії про співробітництво в галузях освіти, науки та культури від 10. 02. 1993 р. Сторони зобов'язалися підтримувати безпосередні зв'язки між українськими і британськими освітніми закладами й організаціями, сприяти обміну методиками викладання і учбовими матеріалами, навчальними та екзаменаційними програмами, надавати стипендії для навчання і стажування, а також підтримувати інші форми освітньої співпраці [1]. Крім того, ще у листопаді 1991 р. була підписана Угода про наукове співробітництво між НАН України та Королівським науковим товариством, а у липні 1993 р. – Угода про співробітництво між Міносвіти України та Центром обмінів у галузі освіти Міносвіти Великої Британії.

Щодо науково-технічного та гуманітарного співробітництва, то за даними громадського опитування, яке проводили експерти Центру миру, конверсії та зовнішньої політики України упродовж 1997 – 2000 рр., оцінка за п'ятибальною системою виявилася вищою за середню – від 3,08 (березень 1998 р.) до 3,41 (грудень 1997 р.), 2000 р. – 3,22 [6].

Власне, наукове співробітництво між Британією та Україною розвивається в багатьох галузях та напрямках. 21 липня 1995 р. в Лондоні було підписано документи про передачу Україні англійської наукової антарктичної станції «Фарадей» (вартістю понад 10 млн доларів США) та про співпрацю в галузі дослідження Антарктики, а 7 лютого 1996 р. Україна офіційно вступила у володіння цією науково-дослідною станцією, сучасна назва якої «Академік Вернадський». У 2007 р. українську антарктичну станцію відвідала Принцеса Анна та її чоловік Т. Лоренс.

Британська Рада в Україні, співпрацюючи з Комітетом Верховної Ради

України з науки і народної освіти в рамках проекту британського урядового фонду «Ноу хау», надала фінансову та експертну допомогу в розробці проекту Програми прогнозування розвитку технологій в Україні. У грудні 1997 р. за результатами слухань у Верховній Раді було прийнято постанову про включення реалізації «Програми прогнозувань розвитку технологій в Україні» в програму діяльності Уряду. Складовою цієї Програми стали українсько-британські наукові семінари з проблем фізики низьких температур, інформаційних технологій і комп'ютерної техніки, біологічних наук і біотехнології, що регулярно проводяться з 1998 р. у Великій Британії. Краще пізнати Альбїон допомагає проведення інформаційних ярмарків «Сучасна Британія», ініційоване посольством Великої Британії, Британською Радою та обласними універсальними науковими бібліотеками, що діє з вересня 2001 р. і є частиною партнерського проекту «Сучасна Британія в Україні», присвяченого 10-річчю підписання Угоди між урядами Сполученого Королівства та України про співпрацю у сфері освіти, науки і культури. Ця ініціатива розглядається як важлива частина політики «народної дипломатії», котра зосереджена на формуванні взаєморозуміння безпосередньо між народами України та

Сполученого Королівства. Ключова тема ярмарків – освіта у Британії. Протягом 2001–2002 років ярмарки було проведено у 16 регіонах України.

Дослідження співпраці України та Великої Британії в освітній сфері характеризується відносинами між Британською радою і МОН України, що розпочалися у другій половині 1990-х рр. Одним з найбільш пріоритетних напрямів діяльності Британської ради в Україні у галузі як середньої, так і вищої освіти було удосконалення вітчизняної системи викладання англійської мови [2]. Результатом їх спільного проекту стало створення Центру ділової англійської мови на базі Львівської комерційної академії. З часу свого заснування Центр займається реалізацією проекту Британської ради «Розвиток викладання ділової англійської мови у вищих навчальних закладах України», який поєднує вивчення методичних концепцій викладання ділової англійської мови, навчання ділової мови та культури студентів, підвищення кваліфікації, перепідготовку та підготовку викладачів англійської мови вищих навчальних закладів (ВНЗ) України за методикою Йоркської Асоціації (Велика Британія) [7].

У галузі вищої освіти найважливішим за масштабами і результатами проектом, що здійснювався Британською радою в Україні за безпосередньої фінансової підтримки DFID, стала «Програма регіональних академічних партнерських зв'язків» (REAP) [6]. Основна стадія реалізації програми REAP проходила з 1 березня 1997 р. до 31 березня 2003 р. Метою цієї програми було надання країнам СНД і, зокрема, Україні технічної допомоги й знань, необхідних для ефективної перебудови їх політичних систем відповідно до принципів плюралістичної демократії, а також для переходу їх економік до вільних ринкових відносин, що знаходилось у цілковитій відповідності із ключовими стратегічними пріоритетами зовнішньої політики Великої Британії. Програмою REAP в Україні було охоплено 19 вітчизняних ВНЗ, які встановили безпосередні партнерські зв'язки з відповідною кількістю британських університетів для розробки нових навчальних програм і курсів у рамках 21 спільного проекту. Частка України у загальній кількості освітніх проектів програми REAP таким чином становила 24% і поступалася лише Росії (45%), але на відміну від останньої, де основні кошти було спрямовано у сектор державного управління (52%), в Україні переважна частина навчальних матеріалів створювалася за напрямом малого і середнього підприємництва – 8 навчальних проектів (38%). За іншими напрямами розподіл проектів в Україні був наступним: сектор державного і суспільного управління – 6 проектів (28%), фінансові послуги – 4 проекти (19%), енергетика, реформи сільського господарства і системи охорони здоров'я – по одному проекту (5%) [8]. Щодо наслідків цієї програми, то можна погодитись із експертною оцінкою одного з британських експертів на заключній конференції програми REAP у Києві у травні 2004 р., що основним недоліком програми було те, що кожен проект, розробляючи обмежену кількість навчальних курсів, працював у відносній ізоляції від загального навчального процесу у ВНЗ [6].

Ще одним важливим напрямом українсько-британського співробітництва у галузі освіти, якому британське МЗС надавало активного сприяння, була організація системи післядипломного навчання українських фахівців у Великій Британії. Починаючи з 1991 р. в Україні почала діяти програма післядипломних стипендій Чівнінг, що фінансується Міністерством закордонних справ Великої Британії та здійснюється Британською радою. З часу її існування до 2005 р. понад 110 громадян України пройшли навчання у Сполученому Королівстві за цією програмою, яка надає можливість як для навчання з метою отримання магістерського ступеню, так і для проведення короткотермінових дослідницьких робіт. Окрім Чівнінгської стипендії Британська рада в Україні пропонує низку інших програм, але для всіх них властивими є дві спільні риси, які поєднують їх за їхнім основним завданням. По-перше, пріоритетними напрямами навчання, що фінансується вищезгаданими стипендіями, є економічна політика, державне управління, міжнародні відносини, міжнародне право, ЗМІ та права людини, розвиток яких на принципах демократичного, відкритого суспільства та західної системи цінностей належить до найважливіших стратегічних завдань британської зовнішньої політики. Таким чином, післядипломне навчання молодих талановитих українських фахівців у Великій Британії за такими напрямами є ефективним механізмом реалізації цих стратегічних завдань через поширення набутого ними європейського (британського) досвіду управління, збагачення знань і демократичного способу мислення в Україні. По-друге, жорсткі критерії пошуку потенційних кандидатів на участь у зазначених вище програмах забезпечують відбір не

просто тих, хто є чудовими професіоналами своєї справи, але насамперед теперішніх і майбутніх лідерів України, тобто тих, хто має потенціал у майбутньому впливати на прийняття рішень у державі та формувати громадську думку, що для Великої Британії є своєрідною гарантією «повернення» та ефективного використання коштів, витрачених нею на навчання українських стипендіатів.

Дослідження співпраці України та Великої Британії в освітній сфері було б неповним без аналізу двостороннього партнерства у галузі підготовки вітчизняних фахівців видавничої та бібліотечної справи. Цей напрямок є ще одним важливим пріоритетом діяльності Британської ради, що пов'язано насамперед із зростанням суспільної ролі бібліотек у розбудові відкритого інформаційного суспільства, розвиток якого у світі розглядається як одне з важливих завдань зовнішньої політики Великої Британії [6]. Саме тому, наприкінці 1990-х років Британська рада в Україні започаткувала низку проектів, у центрі уваги яких стали бібліотечні проблеми. За результатом їх реалізації було створено 27 корпоративних інформаційних центрів на базі всіх обласних бібліотек України. Розпочалася також розробка єдиних комунікативних бібліотечних форматів і стандартів на базі автоматизації роботи наукових бібліотек [6].

Головною подією у галузі культурно-гуманітарного співробітництва у 2012 р. стала участь української олімпійської та параолімпійської збірних у літній Олімпіаді-2012 в Лондоні. Олімпійська збірна України посіла 14 місце, завоювавши 6 золотих, 5 срібних та 9 бронзових нагород. Українські параолімпійці стали четвертими, виборовши 32 золоті, 24 срібні та 28 бронзових нагород [6].

Одним із пріоритетних напрямів культурно-гуманітарного співробітництва є популяризація українського мистецтва у Сполученому Королівстві. Українські співаки та творчі колективи є частими гостями Великої Британії. Уже кілька років поспіль фольклорні танцювальні колективи з України беруть участь у міжнародних музичних фестивалях в Единбурзі (Шотландія) та у Ланголені (Уельс). Розпочата підготовка до гастрольного турне 18-ма містами Великої Британії київського камерного хору «Боян».

На постійній основі у художніх галереях Великій Британії відбуваються виставки робіт сучасних українських художників

Т. Яблонської, М. Єланського, О. Яковенко, А. Якутовича, В. Сада, Панаса та Оксани Титенко. Картини українських майстрів уже кілька років поспіль представлені на лондонській виставці сучасного світового мистецтва «ChelseaArtFair». Проводяться також тематичні фотовиставки українських майстрів. Найбільшими були експозиції українського фотографа Ігоря Гайдая у Європейському Банку Реконструкції та Розвитку та фотовиставка з архівів Національного музею історії України.

Найновішою є колекція української літератури у міській бібліотеці м. Олдхам, урочиста презентація якої відбулась у 2011 р. [6].

Таким чином, дослідження українсько-британської культурно-гуманітарної співпраці здійснюється переважно, завдяки активному сприянню з боку МЗС і міжнародного розвитку (DFID) Великобританії, які підтримують зв'язки, наприклад з МОН України при посередництві Британської ради.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Білоусов М. Дипломатичне представництво України у Великій Британії: перші кроки / М. Білоусов // Вісник Дипломатичної академії України. – 2000. – № 4. – С. 42 – 43.
2. Бринкли Р. Оранжевая революция изменила ход истории. Интервью с чрезвычайным и полномочным послом Великобритании в Украине [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://4vlada.net/vneshnyaya-politika/chrezvychainyi-i-polnomochnyi-posol-robert-brinkli-oranzhevaya-revolutsiya-izme>
3. Культурно-гуманітарне співробітництво між Україною та Великою Британією [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.mfa.gov.ua/ua/ukraine-uk/culture>
4. Культурно-гуманітарне співробітництво між Україною та Великою Британією [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.mfa.gov.ua/ua/ukraine-uk/culture>
5. Литвин В. Реальний фундамент для подальшого поступу. З історії українсько-британських відносин // Голос України. – 2003. – 26 квітня.
6. Лав К., Гапотченко Е. Актуальные вопросы качества образования: Вклад программы REAP в приближение бизнес-образования в Украине к европейским стандартам [Електронний ресурс]. –

- Режим доступу: <http://www.reapnetwork.ru/files/news/29/presentation%20by%20Mr%20Love%20rus.ppt>
7. Культурно-гуманітарне співробітництво між Україною та Великою Британією [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.mfa.gov.ua/ua/ukraine-uk/culture>
 8. Лав К., Гапотченко Е. Актуальные вопросы качества образования: Вклад программы REAP в приближение бизнес-образования в Украине к европейским стандартам [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reapnetwork.ru/files/news/29/presentation%20by%20Mr%20Love%20rus.ppt>
 9. Савін С. Становлення українсько-британських політичних відносин (1991 – 2000) / С. Савін // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. – 2005. – Вип. 14. – С.101 – 115.
 10. Сміт Р. Дипломатичним відносинам між Україною та Великою Британією десять років // Британські Обрії. – № 1. – 2002. – С. 8 – 9.
 11. Храбан І. Україна та Великобританія: інтереси збігаються / І. Храбан // Трибуна. -2003. – №11 - 12. – С. 33-35.
 12. ПА УМЗСО МОН України. – Співпраця Британської Ради в Україні та Міністерства освіти і науки України: Довідка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/ua/actually/1472-monmolodsportu-ta-britanska-rada-v-ukrayini-pidpisali-memorandum-pro-spivrobitnitstvo>
 13. Участие стран СНГ в программе REAP [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.reapnetwork.ru/ru/stat/#5_10

Вовна К.

Науковий керівник - доц. Лахманюк Т. В.

ЯСІР АРАФАТ: ПОЛІТИЧНИЙ ПОРТРЕТ

Його невисока повна фігура, напіввійськовий френч, триденна щетина й картата «куфія» (національна хустка) на лисій голові, що повторює контури Палестини, були відомі у всьому світі. А сам він викликав у людей далеко не однозначні почуття.

Для одних він – «миротворець», для інших – «терорист». Навіть серед палестинців про нього немає єдиної думки: хтось вважає його «вождем», хтось «зрадником».

Більш того, голові Виконкому Організації визволення Палестини, керівнику однієї зі складових ОВП – організації ФАТХ, головнокомандуючому палестинськими збройними силами, главі Палестинської національної адміністрації, президентові Держави Палестина Ясіру Арафату не один раз пророкували політичний крах. Але щораз він виходив із, здавалося б, самих безвихідних ситуацій. Так ще й збільшував свій авторитет.

Як вдалося йому три із лишком десятиліття залишатися палестинцем №1? Для багатьох (а може бути, для всіх) – це дотепер нерозгадана загадка ...

Його повне і відоме тільки фахівцям ім'я – Мухаммед Абдель Рауф Арафат аль-Кудва аль-Хусейні. У молодості він змінив його на інше – Ясір Арафат. Зроблено це було з певною метою: він не хотів, щоб його якось пов'язували з командуючим палестинськими силами Абдель Кадером аль-Хусейні, на якого поклали відповідальність за поразку арабів у першій війні проти ізраїльтян. Справа в тому, що Ясір Арафат після закінчення ліцею працював особистим секретарем Абделя аль-Хусейні.

Біографія лідера ОВП так само суперечлива й спірна, як і його політичні погляди. До кінця невідомі навіть точна дата й місце його народження.

Якщо вірити офіційним документам, то Ясір Арафат народився 24 серпня 1929 р. в Каїрі у багатій мусульманській родині. Сам палестинський лідер не раз заявляв, що з'явився на світ 4 серпня того ж року в Єрусалимі.

Сподвижники пояснюють таку невідповідність по-різному. Одні говорять, що Ясір Арафат, називаючи місцем народження Єрусалим, наче хотів тісніше «зріднитися» із цим містом, яке він і його одноплемінники мріяли зробити столицею незалежної палестинської держави. Інші висловлювали більше прозаїчну причину: народженого в Єрусалимі хлопчика батько з матір'ю зареєстрували у Каїрі, що відкривало можливість вчитися та працювати в Єгипті.

Багато фактів вказують на те, що Ясір Арафат народився все-таки не в Єрусалимі, а у Каїрі. Його батько Рауф Арафат, землевласник із Гази, і мати - Захва Абу Сауд, належали до знатного єрусалимського клану, чий коріння сягали до родини пророка Мухаммеда, у 1927 р. переселилися в Єгипет. Коли Я. Арафату (шостій по рахунку дитині у родині) виповнилося